

25.01.2021

Asia/12

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 65

Helsingin yleiset ennakoäänestyspaikat vuoden 2021 kuntavaaleissa

HEL 2020-012437 T 00 00 01

Esitys

Kaupunginhallitus muutti päätöstään 14.12.2020 § 878 ja määräsi vuoden 2021 kuntavaalien yleisten ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikojen laajentamisen ja Kauppakeskus Kampin ennakoäänestyspaikan muuttamisen liitteen 1 mukaisesti.

Kaupunginhallitus määräsi Kauppakeskus Malmin Novan ja Töölön kisa- ja nuorisokeskuksen Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Yleiset ennakoäänestyspaikat kuntavaalit 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleiset ennakoäänestyspaikat on ilmoitettava ja vahvistettava viimeistään 29.1.2021. Ennakoäänestyspaikkojen tiedot merkitään edellä mainittuun määräaikaan mennessä vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmään. Äänioikeutetuille postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista.

Kaupunginhallitus määräsi 14.12.2020 § 878 Helsingin yleiset ennakkoonäänestyspaikat. Samalla kaupunginhallitus kehotti laajentamaan ennakkoonäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että aukioloajat olisivat lähikohtaisesti vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat. Tämän lisäksi kaupunginhallitus kehotti lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telta- tai konttiratkaisuilla.

Ennakkoonäänestyspaikkojen tiloja hallinnoivien tahojen kanssa on sovittu ennakkoonäänestyspaikkojen aukioloaikojen pidentämisestä. Kaupunginkirjaston toimipisteiden kanssa on sovittu mahdollisimman pitkistä aukioloajoista huomioon ottaen kirjastojen aukioloajat ja ennakkoonäänenestyksen järjestämisen edellyttämät toimet. Kirjastoissa sijaitsevat ennakkoonäänestyspaikat aukeavat arkisin klo 8 tai 9 ja sulkeutuvat arkisin klo 20 sekä viikonloppuna aukeavat klo 10 ja sulkeutuvat klo 16 (paitsi Keskustakirjasto Oodi ja Itäkeskuksen kirjasto klo 18). Kauppakeskusten kanssa on myös sovittu aukioloaikojen pidentämisestä. Aukioloajoissa on huomioitu kunkin paikan toimintakuntoon saattamiseen ja rakentamiseen kuluva aika. Pidentetyt aukioloajat ilmenevät liitteestä 1.

Kauppakeskus Kampista saadaan ennakkoonäänestykseen paremmin soveltuva tila kauppakeskuksen ensimmäisestä kerroksesta aikaisemmin päätetyn kolmannen kerroksen tilan sijasta.

Ennakkoonäänestyspaikat on sijoitettu aluekeskuksiin, joihin ihmiset pääsevät helposti ja joissa he muutenkin liikkuvat.

Oikeusministeriön ohjeiden mukaan yleiset ennakkoonäänestyspaikat tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppo tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Ohjeistuksen mukaan ennakkoonäänestyspaikkojen tulee olla sellaisissa paikoissa, missä äänestäjät muutoinkin liikkuvat. Kirjastot ja kauppakeskukset ovat toimineet hyvin yleisinä ennakkoonäänestyspaikkoina ja kyseisistä paikoista on saatu myönteistä palautetta.

Yleisiä ennakkoonäänestyspaikkoja pyritään perustamaan paikkoihin, joissa äänestäjät muutoinkin liikkuvat ja jotka täyttävät äänestämiseksi asetettavat vaatimukset. Olosuhteiden tulee tukea äänestämisen helpoutta ja varmistaa äänenestyksen sujuminen turvallisesti ja varmasti. Toimintavarmuus vaaleissa on ehdottoman tärkeää. Ennakkoonäänenestys edellyttää tietotekniikan varmaa toimintaa, jotta ennakkoon äänestämässä käyvien äänenkäyttö saadaan kirjattua vaalitietojärjestelmään ja ennakkoonäänestysasiakirjat asianmukaisesti tulostettua ja täytettyä.

Oikeusministeriö korostaa ohjeissaan, että koronapandemian aikana ennakkoonäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri

paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Oikeusministeriö ohjeistaa myös, että koronavirustilanteessa ennakoäänestyspaikka on mahdollista sijoittaa myös ilmoitetun osoitteen ulkotilaan (esimerkiksi teltaan äänestyspaikan pihalle). Ohjeistuksessa todetaan kuitenkin, että edellytyksenä ulkotilaan sijoitettavalle ennakoäänestyspaikalle on kaikkien vaalilain vaatimusten täyttyminen. Äänestysliput tai muutkaan asiakirjat eivät saa kastua. Äänioikeusrekisterin toiminta tulee olla turvattu.

On selvitetty mahdollisuutta perustaa ennakoäänestyspaikka ulkotiloihin telta- ja/tai konttiratkaisulla. Haasteena koronaturvalliselle ratkaisulle on löytää kaikille äänestäjäryhmille täysin esteetön ratkaisu, joka on kuitenkin samalla kestävä ja turvallinen huomioon ottaen mahdolliset hankalat sääolosuhteet sekä vaalirauhan ja vaalisalaisuuden turvaaminen. Äänestyksessä käytettävä vaalitietojärjestelmä edellyttää toimintavarmaa tietoliikenneyhteyttä ja sähkönsyöttöä. Ennakoäänestys edellyttää vaaliasiakirjojen tulostamista jokaisen äänestäjän kohdalla. Tulostamisen on oltava toimintavarmaa kaikissa lämpötila- ja kosteusolosuhteissa. Telttaratkaisuilla on myös vaikea taata vaaliasiakirjojen ja vaalikoppien ja -urnien turvallinen ja asiallinen säilyttäminen äänestystilassa äänestyksen aikana. Em. kalusto ja asiakirjat täytyy saada suojattua kunnolla kosteudelta ja tuulelta. Jos telta rakennetaan hyvin suojatuksi sääolosuhteilta, ei se välttämättä ole turvallinen koronan tarttuvuuden näkökulmasta.

Konttiratkaisussa ongelmia ovat turvallisuus koronatartuntariskin osalta, myös vaalivirkailijoiden osalta sekä löytää ratkaisu, joka on täysin esteetön myös liikuntarajoitteisille äänestäjille. Äänestyspaikan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestyskopit, jonot ja virkailijoiden työpisteet päätteineen ja tulostimineen voidaan sijoittaa turvavälit ja vaalisalaisuus huomioiden riittävän etäälle toisistaan. Vaalilain mukaan ennakoäänestystilassa tulee olla riittävästi tilaa myös niitä äänestäjiä varten, jotka odottavat vuoroaan päästäkseen äänestämään. Konttiratkaisussa odottaminen tapahtuisi ulkotilassa. Myös teltassa jono olisi ohjattava ulos, jotta turvaetäisyydet säilyvät. Tämä voi tuoda lisähaasteita, etenkin iäkkäämmille ja liikuntarajoitteisille äänestäjille. Äänestyspaikat ovat pääsääntöisesti kouluissa ja päiväkodeissa, joiden pihalle telta- ja/tai konttiratkaisua ei voi sijoittaa. Käytettävissä olevat it-resurssit ovat rajalliset ja niiden riittävyys haastavaan telta- ja/tai konttiratkaisuun on epävarmaa. Ennakoäänestysvirkailijoiden ja muun henkilöstön (it, it-tuki, vartiointi ym.) sosiaali- ja wc-tilojen järjestäminen on haasteellista.

Telta- ja konttiratkaisun vaihtoehtona on etsitty myös mahdollisimman koronaturvallista ennakoäänestyspaikkaa sisätiloista, joissa voidaan turvata tietotekniikan tarpeet, mahdollistaa äänestyksen sujuvuus ja myös äänestäjien sekä vaalivirkailijoiden turvallisuus. Tilan on oltava

suuri, jotta turvavälit voidaan varmistaa ja äänestäminen suorittaa erityisoloissa. Yhdessä kaupunkiympäristön toimialan tilapalveluiden kanssa on kartoitettu ennakkoäänestyspaikaksi soveltuvia suurempia tiloja. Ennakkoäänestykseen soveltuva suurempi tila löytyy Töölön kisahallista. Esitetään kaupunginhallituksen jo aikaisemmin määräämien ennakkoäänestyspaikkojen lisäksi perustettavaksi ennakkoäänestyspaikka Kisahallin katutasolla sijaitsevaan tilaan. Tila on esteetön ja saavutettavissa hyvin eri liikennevälineillä. Tila on myös riittävän suuri, jotta äänestys saadaan järjestettyä vaalilain vaatimusten mukaisesti ja koronapandemian edellyttämät erityisjärjestelyt huomioiden.

Kartoitettaessa mahdollisuuksia lisätä ennakkoäänestyspaikkoja ilmeni mahdollisuus perustaa yleinen ennakkoäänestyspaikka Kauppakeskus Malmin Novaan. Malmin Nova sijaitsee äänestäjien kannalta keskeisellä paikalla ja siellä on edellisissä vaaleissa toiminut ennakkoäänestyspiste, jolloin äänestäjät löytävät sen helposti. Esitetään, että perustetaan uusi ennakkoäänestyspaikka kaupunginhallituksen jo aikaisemmin määräämien yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lisäksi Kauppakeskus Malmin Novaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi

Liitteet

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat kuntavaalit 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Keskusvaalilautakunta 20.11.2020 § 12

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 878

HEL 2020-012437 T 00 00 01

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus määräsi Keskustakirjasto Oodin, Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Kontulan, Laajasalon, Lauttasaaren, Oulunkylän, Paloheinän, Pasilan, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Töölön ja Vallilan kirjastot, kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, kulttuurikeskus Malmitalossa sijaitsevan Malmin kirjaston, kulttuurikeskus Vuotalossa sijaitsevan Vuosaaren kirjaston, Vuotalon aulatilat, Maunula-talon, Myllypuron mediakirjaston, Pihlajamäen ja Viikin nuorisotalot, Helsingin kaupungintalon, Kallion vierastalon sekä Kauppakeskus Citycenterissä, Kauppakeskus Hertsisissä, Kauppakeskus Kampissa, Kauppakeskus Redissä, Kauppakeskus Kaaressa, Kauppakeskus Ristikossa, Kauppakeskus Ruoholahdessa ja Ostoskeskus Munkkivuoressa sijaitsevan tilan Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi vuoden 2021 kuntavaaleissa liitteestä 1 ilmenevinä aikoina.

Hyväksyessään päätösesityksen ennakoäänestyspaikat kaupunginhallitus kehotti jatkovalmistelussa laajentamaan ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että lähtökohtaisesti aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat sekä kehottaa lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telta- tai konttiratkaisuilla.

Käsittely

14.12.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys päätösehdotukseen:

"Hyväksyessään päätösesityksen ennakoäänestyspaikat kaupunginhallitus kehottaa jatkovalmistelussa laajentamaan ennakoäänestyspaikkojen aukioloaikoja niin, että lähtökohtaisesti aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat sekä kehottaa lisäämään äänestyspaikkoja tarpeellisilla alueilla ulkotiloihin telta- tai konttiratkaisuilla."

Perusteet:

Oikeusministeriön kirjeessä kunnille vaalien järjestämisestä todetaan, että kunnan on huolehdittava että äänestyspaikkoja on riittävästi ja niiden aukioloajat ovat vaalilain rajoissa mahdollisimman laajat (vaalilain mukaiset maksimit arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin 9-18). Kirjeessä todetaan myös, että "Kunta voi harkita myös yleisen ennakoäänestyspaikan ja/tai vaalipäivän äänestyspaikan äänestystilan sijoittamista ulkotilaan (esimerkiksi teltaan äänestyspaikan pihalle)". Lisäksi kirjeessä todetaan, että kunta voi suositella, että osa äänestysajasta varattaisiin ensisijaisesti ns. riskiryhmiin kuuluville. Ennakoäänestyspaikkoja on esityksessä yhteensä 34, kun vuoden 2019 eduskunta- ja eurovaalien ennakoäänestyksessä niitä oli yhteensä 37.

25.01.2021

Kannattaja: Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

07.12.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 20001
veera.reuna(a)hel.fi